

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSZKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. október 29.

57. szám.

Az alsó erdészeti szakoktatás.

(Folytatás.)

Azt hiszem ily eljárással, mely könnyen keresztülvihető, meg lehetne állapítani, a mennyire emberileg egyáltalán lehetséges, hogy a pályázó alkalmas-e az erdőri szolgálatra vagy sem és elérhetjük azt, hogy a szakiskolába csak olyanok jussanak, a kik erre a pályára hivatást és rátermettséget éreznek, egyuttal pedig a káros protekciót ki lehet zárni a felvétel körül.

Kellőképen fel nem szerelt folyamodványok és olyanokéi, a kiket a szakiskola vezetője a feltételek be nem tartása miatt a felvételre alkalmasnak nem talál, egyszerűség kedvéért nem is tárgyaltnak tovább, hanem a szakiskola részéről rövid indokolással visszaadtnak.

Ama már érintett nézetemből kiindulva, hogy a szakiskolába való jelenlegi tömeges tolongás, miről a felvételi kérvények nagy száma tesz tanuságot, leginkább a kétévi ingyenes ellátásban leli okát, melyben a szakiskolások kevés kivétellel részesednek; célszerűnek tartanám a mérsékelte díj behozatalát olyanformán, hogy a felvett tanuló hónaponként 20 K.-val járulna az ellátás és ruházkodás költségeihez. Ezen díj alól felmenthetők a szakiskola vezetőjének ajánlatára mindennemű erdészeti és vadászati alkalmazottak gyermekei, ha a felvétel feltételeinek jól megfelelnek, azaz jó iskolai bizonyítvánnyal és jó minősítéssel birnak; de csak addig, a mig a szakiskolában tanusított viselkedésük és előme-

netelük kifogás alá nem eshetik. Utóbbi esetben a díjmentesség kedvezménye tőlük a szakiskola vezetőjének javaslatára ideiglenesen vagy véglegesen elvehető.

Ezek azok a változtatások, melyeket, külföldön szerzett tapasztalataimat a hazai viszonyokhoz hozzámérve, a szakiskolák tananyagán és a felvétel feltételein szükségeseknek tartok.

Ezenkívül egyéb tekintetben is óhajtanék egy-két megjegyzést tenni, különösen egyes felmerült véleményekkel szemben.

Első sorban a kiképzés idejéről. A jelenlegi két év megtartását okvetlenül szükségesnek tartom, sőt tulajdonképen kívánatosnak tartanám a három évi tanítási időt, de oly beosztással, hogy az első év majdnem kizárólag általános tárgyak, különösen a számtannak tanítására szolgálja. Ezt csak futólagosan érintem, mivel nem tartom keresztülvihetőnek a rendelkezésre álló helyek számának korlátoltsága miatt.

A kétéven aluli időt nem tartom elegendőnek, bár külföldön sok helyen megfelel. Ott azonban nagyobb előképzettséget követelnek és másrészt olyan nyelven tartják az előadást, melyet a tanuló bir. Nálunk a mi különleges nemzetiségi viszonyaink között kiváló gondot kell fordítani arra, hogy nem magyar nyelvűek is be legyenek fogadhatók az intézetbe, a mint mostanában is évről-évre elég szép számban kerülnek be. Ezek egy év lefolyása alatt nem képezhetők ki sikeresen, mert előbb el kell sajátítaniok a tanítás nyelvét.

Két év már elegendő és nagyon gyakran bámulatra méltó előhaladást láttunk ezeknél a magyar nyelv bírásában és az általános előmenetelben is. Hogy ezek miatt a többiek is hosszabb időt töltenek az iskolában, nem válik kárukra, mert csak elősegíti az ismeretek alaposágát.

A gyakorlati szolgálatra szintén két évet ajánlottam. Különös tekintettel arra, hogy főtörékvésem lehető fiatal anyagot kapni a szakiskolába és olyan egyéneket, a kik elejétől fogva erre a pályára törekedtek, célszerűnek tartom a gyakorlati szolgálatnak két évre való kiterjesztését. A gyermek nem veszít evvel, mert hisz ideje a 12-ik évtől kezdve van elég és a mennyit talán másutt szerezhetne munkája révén, ugyanannyit kereshet az erdei szolgálatban is. Magasabb képzettségüeknél kivételnek lehet helyt adni és egy évet az iskolai képzettség fejében elengedni.

Czélirányosnak találnám a tanévnek az iskoláknál mindenütt szokásos szünidővel való megszakítását, nem annyira a tanulók, mint első sorban a tanárok érdekében, kiknek a tanítás és hivataloskodás kettős munkájában szükségük van erre a pihenésre — nem kényelmi, hanem egészségi szempontból, hogy nehéz hivatásuknak sikerrel megfelelhessenek; azonkívül pedig úgy a tanítás, mint különösen a kísérletügy érdeke követeli, hogy a tanároknak legyen bizonyos szabad idejük, a melyet esetleg tudományos ku-

tatásokra és saját ismereteik gyarapítására használhassanak fel. Ugyis nagyon kevés hazánkban azon erdészek száma, a kiknek módjukban áll, hogy szakunk tudományos művelésével is foglalkozhassanak.

A tanulók számára is nagyon jól lehetne hasznosítani ezt az időt. Kérésükre be lehet őket osztani egyes kincstári hatóságokhoz kiegészítőkné, a minek előnyös voltára még rá fogok térni.

Elkerülhetlennek tartom a tanári személyzet szaporítását és állandósítását, úgy, hogy az igazgató és egy tanár legalább is hosszabb időn át teljesíthessen szakiskolai szolgálatot; melléjük már államvizsgázott tanársegéd osztassék be, kinek állása ideiglenes. Az első kettőnek állandóbb foglalkoztatására azért van szükség, mert a szakiskolák jelen és tervezett szervezése mellett, midőn az iskola kísérleti állomással van összekötve, a személyzet csakis állandó működése mellett fog megfelelni, mivel úgy a tanítás, mint kísérletügy különleges foglalkozás, melybe csak hosszabb gyakorlattal tanulhat bele az, a ki azzal sikeresen akar foglalkozni. A beosztott tanársegéd munkáját sem nélkülözheti a szakiskola, sokféle teendője mellett, de ennél célszerűbb az ideiglenes, 3—4 évig tartó foglalkoztatás, hogy a szakbeli fiatalság közül többen ismerhessék meg a szakiskola és kísérleti állomás munkakörét, hogy ezek közül lehessen pótolni a tanári testület kidőlt munkásait. A ta-

A Zambézi partján.

Peters Károly, Emin pasa afrikai expedíciójának vezetője, a ki különben egyike a legvakmerőbb Afrika-utazóknak, Münchenben pár évvel ezelőtt rendezte sajtó alá utijegyzeteit; a szerző könyvében részletesebben foglalkozik Afrika állatvilágával is, különösen pedig a nagy vadakkal és több fejezetet szentel vadászati élményeinek, amelyek közül valók az alábbi érdekes esetek is.

*

A nagy macskák fajtája — mondja Peters könyvében — az oroszán és a leopárd, a Zambézi és Sabi közötti területen még mindig óriási számban csatangol. Miután az erdőségek, a fehér települők irtóháboruja következtében egyre veszítenek apró vadállományaikból, a nagy vad, amely mértékben ez az állomány apad, amely

tulajdonképpen természetes táplálékát képezte, ugyanolyan mértékben szorul rá a fehérbőrű települők háziállat-állományára, sőt — jobb híján — magára a fehér emberre is, mint táplálékra; azaz emberevő vadakká válnak a táplálkozás szüksége miatt, a mi egyszersmind arra kényszeríti őket, hogy éjjeli kóborlásaikról lemondva, nappal járjanak zsákmányaik után.

Ez a körülmény természetesen roppant módon veszedelmessé teszi a vidéken való utazást.

Hogy milyen vakmerővé teszi a nagy vadat az éhség, azt a viszonyokkal nem ismerős európai ember el sem képzelheti s bizonyára rémmesének tartja annak a két vasuti hivatalnoknak az esetét, a kiket 1899-ben fényes nappal a szobájukból vonszolt el az oroszán. Pedig semmi nagyítás sincs a szerencsétlen hivatalnokok borzalmas sorsában. Ezek az esetek azon a vidéken egész közönségesen napirenden vannak és senki sem csinál kázust belőlük. Ugyanilyen sorsra jutott például egy Brown nevű ügynök is, a kit Sabi közvetlen közelében emberei szemeláttára, fényes nappal hurcolt el az oroszán a sátorból.

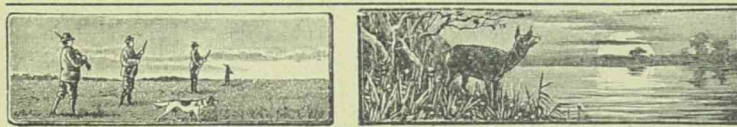
nitás behatóbbá tétele érdekében még a szakiskola orvosa és a községi tanító is be legyen vonva a tanári karba a már előbb a tananyag tárgyalásánál említett módon.

Fontosnak tartom még, hogy minden egyes szakiskola kapjon nagyobb kiterjedésű tanulmányi erdőt valamely közeleső erdőgondnokságnak teljesen a szakiskolához való csatolása által; a gondnokság vezetője a szakiskola igazgatója, kihez segítségül külön erre a célra egy erdőtiszt lenne beosztva.

Külföldön többnyire a szakiskola van beosztva egy erdőgondnoksághoz, illetőleg az utóbbi mellé szervezve; néhol a gondnokság vezetője oktatással csak kis mértékben foglalkozik és inkább csak az iskola adminisztratív ügyeit vezeti. Ott helyes is lehet ez az eljárás, mert nagyon sok oly erdőgondnokságuk van, mely a szakiskola igényeinek megfelelően úgy gazdasági berendezés és kezelés, mint egyéb tekintetben. Kaán is helyesli, hogy a külföldön a tanulók gyakorlati foglalkoztatását nem „az iskolaerdő szűk kereteibe szorították stb.” E szavaiból az iskolaerdő eltelését olvasom ki. A mennyiben ez a „szűk keret”-re vonatkozik, aláírom én is. Máskülönben azonban helyesebbnek tartom, ha a szakiskolát ellátjuk tanulmányi erdővel, csak-hogy ez ne kis iskolaerdő legyen, hanem egész erdőgondnokság, teljes személyzettel és lehetőleg nagyszabású gazdaságra berendezett erdővel, a melyben ne csak az erdőgazdaság változatos és

sokoldalú képe táruljon fel a tanuló előtt, hanem vadászatilag is az adott természeti viszonyok között lehetséges tenyésztés teljessége legyen bemutatva. Ha közvetlen közelben ilyen nincs, nem marad más hátra, mint távolabbat választani ki erre a célra, esetleg adandó alkalommal fontolóra venni, nem lehetne-e a szakiskolát közelebb hozni, a mi a kérdés fontosságához képest nem túl nagy áldozat.

(Folytatása következik.)

Járásiak mozgalma.

A járasi kartársak mozgalma egy ideig elpihenni látszott, mégis, bár szórványosan, mindig akadnak jelentkezők, kik a jobblét megteremtésére irányuló küzdelemből ki akarják venni a részüket.

A mozgalm vezetője, Sticz László veszprémi járasi erdőőr kartársunk hozzá intézett tudakozódásunkra arról értesít, hogy az Emlékirat megszerkesztéséhez még ezideig nem lehetett hozzáfogni, mert az ahhoz szükséges adatok eddig 8—9 állami erdőhivataltól nem érkeztek be, s ezeket újból sürgetnie kellett. Panaszkodik, hogy nehezen, lassan halad a dolog, de hát ilyen nagy és a mellett annyira szétagolt testületnél ez nem is mehet másképp, sőt mi azt mondjuk, hogy akkor is, ha az adatok már mind együtt lesznek, nem szabad elsietni a dolgot, hanem komoly megfontoltsággal kell azt végezni. Jó munkához idő kell.

Nevezett kartárs ur egyuttal a hozzá ujabban érkezett következő küldeményeket nyugtázza:

1900. szeptember 18-án nekem magamnak is volt egy ilyenformájú kalandban részem, amelyet érdekesnek találok arra, hogy elmeséljem:

A Lupata-szorosban táboroztunk. Ugy reggeli hat óra lehetett és éppen a reggelinél ültem Blöcknerrel, mr. Thompsonnal és társaságunk többi tagjaival, mikor a szomszédos benszülött tanyáról néhány ijedt képű néger futott át hozzánk lélekszakadva azzal a jelentéssel, hogy az éjszaka három oroszán tört be a tanyára és felfalt egy benszülöttet, meg néhány disznót.

— Jöjjetek uram — szólt a lihegő fekete — jöjjetek gyorsan, mert a jóllakott bestiák ott tanyáznak most a falu és a folyó közötti sűrűségben.

Blöckner és én azonnal fegyvert fogtunk és két másik ur társaságában, akik töltényeinket hozva, fegyvertelenül követtek bennünket, megindultunk a tanya felé, a mely körülbelül másfél mértföldnyire lehetett táborunktól.

A tanyán roppant izgalom uralkodott. A feketék hangosan kiabálva szaladgáltak össze-vissza és jövetelünk még jobban felizgatta őket.

Vezetőnk megmutatta a sűrűséget, a hol a vadak rejtőznek, a mely a falutól mintegy 25 lépésnyi távolságban kezdődött és egészen a Zambezi-ig terjedt. Az egész sűrűség területe hosszában 120, szélességében talán 30 lépés lehetett. A folyó mentén, balra a bokros területtől, egy nagy fa állott. E mellett a fa mellett foglaltam én állást. Blöcker a sűrűség jobb oldalán húzódott meg egy nagyobb bokor mellett, úgy hogy nem láhattuk egymást, a mi különben elég nagy hiba is volt, mert így szükség esetén nem siethettünk egymás segítségére.

Ekkor megkezdődött a hajtás. A feketék a sűrűség két oldalán lövésekkel és fülsiketítő lármával hajszolták a rejtőző vadat.

Pár pillanat múlva azután megélénkült a sűrűség. A vad bozótból haragos oroszánbödülés hangzott s mindjárt rá kilépett az én oldalamon a tisztásra egy remek növésű himoroszlán.

Az állat egy pillanatra megtorpant, aztán hatalmas szökésekkel vágott neki a messzeségnek, éppen az én

1. A nagyenyedi állami erdőhivataltól kapott 2 jegyzőkönyvet és 4 kor. 80 fillért.
2. A marosvásárhelyi állami erdőhivataltól érkezett a költségekre 3 kor. 20 fillér.
3. Papp Sándor járási erdőőr Privigyéről jegyzőkönyvet és 4 kor. 80 fillért.
4. Balogh János járási erdőőr Csik-Szent-Károlyról küldött jegyzőkönyvet és 7 kor. 20 fillért.
5. Holczbauer Mihály a soroki pusztáról 80 fillért.

A beérkezett pénz egyelőre a veszprémi takarékpénztárban lett elhelyezve.

Nálunk is még három jegyzőkönyv vár közlésre, melyek közül a szepsi-i m. kir. jár. erdőgondnokság személyzete által felvett már régebben lett hozzánk beküldve, de tévedésből a már közltek közé keveredett s ezért a három közül első sorban most ezt közöljük az alábbiakban:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Szepsin, 1905. évi augusztus hó 6-án a kassai és szepsi-i m. kir. járási erdőgondnokságokhoz tartozó járási és közbirtokossági erdőőrök által abból a célból, hogy nehéz anyagi helyzetük javítása végett a megindított országos mozgalomhoz csatlakozzanak.

Papp Sándor járási erdőőr, ki a gyűlést egybehívta, előadta Sticz László veszprémi járási erdőőr felhívását s rövid eszmecsere után felhívta az egybegyűlteket, hogy az értekezlet vezetésére egy elnököt, alelnököt és jegyzőt válasszanak. Az egybegyűlteket egyhangulag megválasztották: elnökké Papp Sándor szini-, alelnökkül Farkas János hidasnémeti- és jegyzőül Polják Antal szepsi járási erdőőrt.

Ezután elnök a következőkben vázolja az Abauj-Tornavármegye területén alkalmazott járási erdőőrök nehéz helyzetét:

A vármegye területén az állami kezelésbe vett erdők és kopárok területe a vízműsásokon kívül 31982'9 k.

hold; ebből a kassai erdőgondnokság kezelése alatt áll 12461'2 hold, melyből ismét 7124'4 hold 77 község volt urbéres vagyont képezi s három járásra osztva ugyanennyi erdőőr felügyelete alatt áll, a többi 5336'8 hold pedig négy közbirtokossági tulajdona négy erdőőr alkalmazásával. A szepsi m. kir. jár. erdőgondnokság kezelése alatt áll 19524'7 k. hold, ebből 5943'3 hold 52 község tulajdonában, mely ugyan 3 járásra van osztva, de alkalmazva csak 2 erdőőr van, mert a tornai betöltetlen s érte semmiféle őrzési díj nem jár, a többi 13635'1 k. hold pedig hat közbirtokossági s ennél 10 erdőőr van alkalmazva.

Az egyes járási kerületek átlagos átmérője 35—4 klm. és az urbéres erdőknek majd mindegyike magas hegyek tetején és azok oldalain terül el 2—6 darabban megszakítva, még pedig a legalacsonyabban fekvő 300, a legmagasabban fekvő 1600 m. tengerszin fölötti magasságban, a miből látható, hogy e szolgálat felette nehéz és fárasztó.

A járási erdőőrök két osztályba vannak sorozva 600 és 500 korona évi fizetéssel s valamennyien 200 K utazási- és 120 K lakbérátalánnyal, a közbirtokosságoknál azonban a lakpénz egyes erdőőröktől le van vonva. Megjegyzendő egyébként, hogy a volt urbéres birtokai legnagyobb részben kopárok, melyek vagy csak nagyon csekély, vagy éppen semmi jövedelmet sem hajtanak s ezért a kezelési és őrzési járulékokkal is évről-évre hátralékban maradnak. Ez az oka azután annak, hogy erdőőreinknél az előléptetés szünetel s valamennyien a II-ik osztályban vannak s ennek a javadalmazásával kénytelenek beérni, a mi pedig csak éppen hogy az éhenhalástól menti meg őket, arról azonban, hogy valamit még meg is takaríthassanak, szó sem lehet.

Mellékfoglalkozást üzni tiltja a szolgálati és fegyelmi szabályok 9. §-a, de nem engedi a terhes és fárasztó szolgálat sem. A lakbér kevés, mert nem szé-

leshelyem felé. Egy másodpercig célzok, a lövés eldördül és — hibázok. A második lövéssel vártam, hogy elbocsássam az állatot magam mellett. Az oroszlan azonban irányt változtatott és nem ment el mellettem, hanem egyenesen nekem rohant. A második lövés sem talált.

A felbőszült bestia óriási ugrásokkal közeledett leshelyemhez, egy pillanat alatt elérte és hatalmas első lábával egy szempillantás alatt leütött négy feketét. Aztán fogaival megragadta a közvetlen közelemben álló benzsülöttet és dühös bödüléssel rázta meg a levegőben.

A válságos pillanatban két lépéssel visszaugrottam, hirtelen töltöttem és közvetlen közelből tüzeltem a vadra.

Golyóm talált, de a seb nem volt halálos. Az oroszlan rögtön elbocsátotta áldozatát és felém fordult. És abban a pillanatban kétségbeeséssel láttam, hogy emberem, a ki töltenyeimet hordozta, a tölténytartóval együtt a falu felé szaladt. Töltetlen fegyverrel állottam szemben a vadállattal, legfeljebb fegyverem agyával védekezhettem. És ebben a nehéz pillanatban váratlanul érkezett a megváltás. Az ugrásra készülő oroszlan hír-

telen összerogyott és nagy kinnal, vergődéssel iparkodott a sűrű felé. Lövésem hát mégis csak jól talált; a vérveszteség elvette erejét. Holttestét később megtaláltuk a sűrűben a folyó partja közelében. A kalandnak hála Istennek nem lett emberáldozata; sebesültjeink egypár nap alatt teljesen helyreálltak.

Az oroszlanvadászat idegizgató veszedelmei mellett a krokodilvadászat sem tartozik a veszélytelen vállalkozások közé, sőt a vizilóvadászatnak is megvannak a maga izgalmi.

Ezek a vizivadak különben szintén nagyon elszaporodtak az utóbbi évek alatt a Zambézi partján. Különösen a krokodilok, a melyeknek merészsége szinte halhatatlan, 1901-ben két emberemet ragadták el ezek az utálatos hullók.

A szerencsétlen emberek a folyó partján mosakodtak. Az alattomos bestiák a víz színe alatt közelítették meg áldozataikat, a kiket egy farkcsapásukkal a partról a vízbe vertek, a hol a szerencsétleneket megragadták és egy közeli szigeten fölfalták.

helyen egy szobából, konyhából és éléskamrából álló lakásért 160—180 koronát is kell fizetni. Az egyenruha viselése kötelező s az erre szükséges 140 koronát szinte a csekély fizetés terhére kell róni, mert átalány nincs. Az utazási átalány sem elegendő arra, hogy abból hetenkint 5—6 napon át magunkat külön éllelmezzük és a szállást fizessük, az utazásokat pedig meg kell tenni, mert a szolgálati szabályok értelmében kötelesek vagyunk minden hónapban valamennyi területet bejárni s az ott tapasztaltakat szolgálati könyveink útján elüljáróinknak bejelenteni. Erre a célra pedig — miután 26—27 község határán fekszik kerületünk — havonta 26 napot kell otthonunktól távol tölteni, a mi egy éven át 312 napot s a 200 korona utazási átalányból napi 64 fillért jelent, a melyből azután nemcsak élelmünket kell beszerezniünk, hanem a szállást is fizetnünk.

Ilyen viszonyok mellett milyenek a jövő kilátásai? Bizony ha akár baleset, akár gonosz kezek által testi épségünk megrongálódik, vagy életünket veszítjük, akár magunkra, akár családunkra csak a nyomoruság vár, mit ime egy pár példa is megvilágít:

Luibl Sándor volt hidas-németi erdőőr légyecspéből származó vérmérgezésben elhalván, öt apró árvát, Klement János pedig, kinek nyaka ütőerét gyalagonya tövis szurta meg s okozta halálát, özvegyet és négy kiskoru árvát hagyott hátra s ezek sem nyugdíjat, sem segélyt nem élveznek s miután teljesen vagyontalanul maradtak hátra, csak a jó isten tudja, hogy mikép fognak az életen átvergődni. Pedig sérülését mindkét erdőőr szolgálati teljesítésénél kapta.

Javasolja ezután elnök, hogy az értekezlet mondja ki határozatilag, hogy miután az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott őrző személyzet ugyanolyan fontos tényezője hazai erdészetünknek, mint a kincstári erdőké, továbbá mert ezzel hasonló szakképzettséggel kell rendelkeznie, szolgálati teljesítésénél még sokkal terhe-

A krokodil szívesen lustálkodik a parton is. Kí-mászik a fűvényre és vagy a napon sütteti magát, vagy bevonul az árnyékba egy-egy bokor alá, — de mindig a víz közelébe — a hol aztán hasra fekve lesi áldozatait. Ha valami élőteremtény jut közelébe, villámgyorsan áll talpra és áldozata után veti magát, a melyet lábainál fogva igyekszik a vízbe vonszolni.

1900-ban láttam egy ilyen bestiát nem messze Mitonda alatt, a hol az út egy helyen a víz közelébe szorult.

A hulló hason feküdt és úgy tett, mintha aludnék. Fegyverem nem volt nálam, nem merészkedtem hát az állat közelébe, hanem hirtelen vissza fordultam és visszasiettem tanyánkra fegyveremért. Mire visszatértem a krokodil már nem volt seholy, valószínűleg visszamászott a folyóba. Így hát ismeretségünk tisztán platónikus maradt.

(„V. L.”)

sebb mindezeknél fogva csatlakozik az országos mozgalmához, melynek célja az államosítás és ez által anyagi helyzetüknek javulása.

Határozat:

Az értekezleten résztvevők a javaslatot egyhangulag elfogadják s elnököt egyszersmind felkéri és megbízza, hogy őket a mozgalom minden terén képviselje, ha pedig ebben netalán annak idején akadályozva lenne, helyettesítésére az alelnököt s esetleg a jegyzőt kéri fel. Az illetők a megbízást elfogadják. A 12 erdőőrtől a mozgalom költségeire beszedett 9 K 60 fillér rendeltetési helyére elküldendő.

Több tárgy nem lévén, a jegyzőkönyv felolvasás után jóváhagyva aláíratott.

Kelt mint fent.

Papp Sándor s. k. járási erdőőr, elnök, Farkas János s. k. járási erdőőr, alelnök, Polják Antal s. k. járási erdőőr, jegyző, Körely György s. k. községi erdőőr, Troján György s. k. községi erdőőr, Fischer András s. k. községi erdőőr, Gendrác József s. k. községi erdőőr, Filakowszky Antal s. k. községi erdőőr, Mülner György s. k. községi erdőőr, Mezey János s. k. járási erdőőr, Karvaly Ignác s. k. járási erdőőr, Dubóczy András s. k. közbirtokossági erdőőr.

A NAGYVILÁGBÓL.

A mit lapunk mult számában jeleztünk, csakugyan megtörtént. Ő felsége a király kinevezte az új miniszteriumot, bár azt lehetne mondani, hogy csak a régít erősítette meg állásában, mert eltekintve a földmivelésitől, mely gazdát cserélt, a többi miniszteri tárca mind a régi kezekben maradt. Földmivelési miniszterre Ő felsége a király Feilitzsch Arthur bárót, a volt kolozsvári erdőigazgatót nevezte ki. Nekünk nem hivatásunk, sőt jogunk sincs azzal foglalkozni, hogy vajjon az új miniszterium törvényes alapon áll-e vagy sem s meg vagyunk győződve arról, hogy azok a férfiak, kik a mostani válságos időkben a táradtságos és felelősségteljes kormányzásra vállalkoztak, őszinte és igaz hű fiaai a hazának s vállalkozásukban is csak az az eszme vezérelte, hogy hazájukat kivezessék a bonyodalomból. Azt majd a jövő fogja megmutatni, hogy mikép fog ez nekik sikerülni. Minket meglelégedéssel tölt el az a tudat, hogy a földmivelésügyi tárca olyan férfiú kezébe került, ki maga is hosszú éveken át az erdészet szolgálatában állott s módjában volt megismerni annak bajait. Most pedig módjában lesz ezeket a bajokat orvosolni. Igyekezni kellene már most az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott kartársaknak is mozgalmuk véghezvitelével, hogy emlékiratukat az új miniszter ur elé terjeszthessék, mert ez bizonyosan jobban tudná méltányolni bajaikat, melyeket személyes tapasztalatok révén is ismer, mint olyan, kitől az erdészeti ágazat mindig távol állt.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

November havi erdészeti teendők.

Erdőtenyésztés. Erdei magvak. A fekvés szerint e hónapban érnek még: a cirbolyafenyő, a bércei fenyő, a tiszafa és a hó elejével a kökény (*Prunus spinosa*). Gyűjtjük a bükkmakkot és kőrismagot. Szedjük a hamvas- és mezgés éger tobozkákat és cirbolyafenyőtobozokat. E hó végével már szedhetjük az erdei és fekete fenyőtobozokat. E két utóbbinál minél későbbi a szedés, annál könnyebben kipergethető belőle a mag. E hó elején még tölgymakk is szedhető. A szedett makkot szellőztetjük és kellő szellőztetés után téli eltartás céljából vagy homokgödörökben elföldeljük, vagy pedig egyéb ismert és szokásos eltartási módokon teleltetésre elhelyezzük. A gyűjtött tobozokat szárítjuk és megteszszük az előkészületeket a megkezdendő magpergetéshez. Nyílt területeken befejezzük a talajelőkészítést a tavasszal berdősítendő területeken és a vetővágásokban. A bükkvetővágásokat maghullás után a makk betakarása céljából sekélyen megkapáljuk. A talaj befagyásáig még eszközölhető az ültetés és a vetés.

Erdőhasználat. Megkezdjük a fokozatos felújító és az előkészítő vágásokat és a ligeti erdőkben a tarvágást. E hó vége felé vágjuk az épületfát. Feldolgozzuk az aszoncokat. A hó beállta előtt ritkítunk. A feldolgozási helyekre összefuvaroztatjuk és vontatjuk az erdőben szerte-széjjel fekvő száraz és széldöntött fákat. Az ut- és hidjavításokat befejezzük. Értékesítjük az erdei almot és makklegelőt. Eladjuk a fölös erdei magvakat.

Erdővédelem. A keményebb hideg beálltával fokozzuk az őrizetet a falopások és a hóhullásig az alomlopás ellen. A ligeti erdőkben biztosítjuk a partokat a tavaszi jégzajlás ellen. Gyűjtjük és pusztítjuk az apácapille (*Psilura monacha*), a gyapjas pille (*Ocnaria dispar*) és a gyűrűs pille (*Gastropacha neustria*) petefészkeit. A fenyődarázs (*Lophyrus pini*), a fenyőbagoly-pille (*Trachea piniperda*), a közönséges fenyőaraszoló (*Fidonia piniaria*) és *Lyda pratensis* elleni védekezést disznóbehajtás által. Javítsuk és biztosítsuk a csemetekertek kerítéseit a nyulak behatolása ellen.

A baromfibetegségek elleni védekezés.

A magunkfajta szegény embereknek gyakran egyedüli vagyonunk az a pár baromfi, melyet udvarunkon tarthatunk s nagy csapás annak elvesztése. Jó szolgáltatást vélünk tehát tenni tisztelt olvasóinknak, kivált pedig olvasónőinknek arról, hogy itt — bár kissé hosszasan — foglalkozunk a baromfiaknak különféle betegségei ellen való védekezés módjaival.

A baromfibetegségek igen különböző természetűek és a következőkben főképpen azokat emeljük ki, amelyek a baromfiban legtöbb pusztítást visznek véghez.

Azon nagy kárrol, melyet az élősdiak a baromfiban

okoznak, kevesen birnak helyes fogalmakkal, aminek oka főleg arra vezethető vissza, hogy a bajt, dacára kézzelfogható nyilvánulásának, rendszeren csekélyebb fontosságú jelenségnek tartják és a tyukoknak, valamint egyéb szárnyasoknak betegségét vagy pusztulását többnyire más okoknak, mint az élősdiak működésének tulajdonítják.

Különösen a nyár folyamán idézik elő az élősdiak a legtöbb szenvedést a baromfinál és éppen a nyári évszakban legkevesebb az ideje a gazdának megcsaladjának arra, hogy utána járjon a bajnak. A régi mondás, mely szerint a megóvás többet ér, mint a gyógyítás, ez esetben is, mint minden másban, kitünően beválk. Egy alapos megtisztítása a baromfiháznak tavasszal és ismét egyszer ősszel, nagyban hozzájárulna ahhoz, hogy megóvjuk a baromfit az élősdiak által okozott kártól.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Óriás vulkánikus kitörés** folyt le nemrég az ausztráliai Savaii szigeten, a melyről most a következőket írják Sydneyből: A Szamoa-szigetek legkeletibbjén, Savaii szigeten, a mely 1707 négyzetkilométer területű, augusztus negyedikén kezdődött a vulkánikus erupció, földrengés és ágyudörgéshez hasonló zaj kíséretében. A kitörés következménye egy új kráter keletkezése volt, a mely kilenc mérföldnyire fekszik keletre a három éve működött régi krátertől és körülbelül hét mérföldnyire van Sogotutól, a sziget belseje felé. Az új kráter egy hegyszakadéokban keletkezett. Solf dr., a kormányzó augusztus 18-án tekintette meg a működő vulkánt, a melyből még akkor is óriás, körülbelül 400 láb magas lángoszlopok csaptak ki minden tíz percben. A hegyoldalakon tüzes kigyók gyanánt folynak mindenfelé a megolvadt lávatómegek, a melyek mindent fölperzselve törnek maguknak utat a sűrűségeken át. A kráter maga mintegy háromszáz láb magas kőkup, a melynek nyílásából időnkint óriás kődarabok repülnek az ég felé, fülsiketítő dörgés kíséretében. A hegyszakadéokban összegyűlt lávatómeg háromszáz láb széles és állítólag száz láb mélységű. A hossza pedig harmadfél angol mérföld lenne. Az alsó rétegek homok-tömeg külsejűek, míg a felsők kőből és szikladarabokból állanak. A környező magaslatokról nézve a lávató valódi tóhoz hasonlít, a melyből a bezárt dombok mint szigetek állanak ki. Az egész hat négyzetmérföldnyi területet főd. Mindamellet valami nagy kárt nem okozott a kitörés, mert a környező vidék terméketlen és csaknem teljesen értéktelen.

* **Sajátságos sport.** Egy német gyarmathivatalnok leány, ki Délnyugat-Afrikában nyaralt az idén, levelet irt rokonainak, a melyben a hereró földet nagyon dicséri, csupán az ellen tesz kifogást, hogy színház, képművészet és más efféle látványosság nincsen. — Unalmunkban — írja — egy igen kedves sportot találtunk ki. A gazdasági főnök leányainak három csókájuk van, igen kedves, értelmes állatok. Olyan hűségesek ezek a madarak, hogy én még állatban ilyen ragaszkodást sohasem láttam. Rengeteg sáska van a vidéken és a csóka szeret belőlük falatozni. De a sáska elfogása éppen nem könnyű,

mert nagyokat ugrál. Némelyikük repül is, ezért a csókákat be kellett tanitanunk, hogy miként foghatják el legkönnyebben a repülő csemegét. Én madarammal, Matyival, már korán reggel kimentem a harmatos rétre, s mikor a napfény előcsalta a sáskákat és lomhán másztak elő a levelek alól, hol éjszakára meghuhták magukat, ekkor csaptunk rájuk. A madár kezem fején ült, s én lassan előrehajolva lépkedtem. Matyi csodálatos okossággal figyelt, s ha egy sáska fölröppent, azonnal utána ugrott. De a sáska ravasz és ügyes; a természet igazán bámulatosan gondoskodott róla: színe éppen oly zöld, mint a fű, úgy hogy alig lehet észrevenni, némelyiknek éles tüske van a lábán, a mivel az üldöző ellenségen jökat szurhat. Matyi néha csak nagy fáradsággal és ritka ügyességgel tudta reggelijét megszerezni. Mondhatom, hogy a sáskavadászás csókéval igen kellemes szórakozás, nem oly veszedelmes, mint az agarászás és nem oly kegyetlen mint a galamblövés.

Kérelem!

Azokhoz a tisztelt olvasóinkhoz, kik a lap előfizetési díját az év végeig még ki nem egyenlítették, külön boríték alatt kérelmet intéztünk, hogy ezt jövő hó 10-ig megtenni sziveskedjenek. Kérjük erre annál inkább, mert új nyilvántartásunkba csak azokat vezethetjük át, kik legalább a jövő hó elejével előre fizetők lettek s így most a hátralékosok miatt két nyilvántartást kell vezetnünk, a mi nem csak sok munkát, de nem ritkán kellemetlen zavarokat is okoz.

NAPI HIREK.

— **Szoknyás katonák.** Newyorkból jelentik: Englowood-ban, tizenegy mértföldnyire Kolumbiától egy női század alakult a farmerek leányaiból. A szoknyás katonák azt állítják, hogy ha megszerezték a gyakorlatot, éppen úgy teljesíthetnek katonai szolgálatot, mint a férfiak. Az új század óriás közönség előtt már gyakorlatot is tartott Englowood mellett.

— **Az iszákos ember felesége.** Borzalmas családi drámának lett az okozója a pálinka Nyiregyházán. Takács János vincellért iszákossága miatt elbocsátotta állásából a gazdája, ifjabb Orbán Károly. A vincellér családjával a városba költözött, s bár nem volt keresete és a felesége hat kis gyermekével nyomorgott, nap-nap után folytatta az iszákos életet. A butorát, a maga és családja ruháját vitte zálogba a korcsmároshoz, hogy pálinkát adjon érte. Minap megint részegen jött haza a vincellér, ráadásul meg is akarta verni a feleségét. Botlalt támadt rá, de annyira részeg volt, hogy a szoba közepén összeesett és elaludt. A boldogtalan asszony nagyon elkeseredett az ura viselkedésén. Örülteként futkosott össze-vissza a házban, hangos sirással panaszkolt el

mindenkinek a szerencsétlenségét. Azután eiment a boltba s két liter petróleumot hozott, a melylyel leöntötte mélyen alvó férjét, majd pedig fölgyújtotta. A magasra csapó láng láttára a gyermekek sirva fakadtak és segítségért kiáltottak. Az összefutott szomszédság rémes jelenetnek volt a tanuja. A szoba közepén tetőtől-talpig lángban fetrengett Takács, a ki az iszonyu kintől kijózanodva, lábra állani igyekezett, de a felesége seprőnyéllel visszalökdöste a padlóra. Az asszony is, az ember is vadul kiabált s vérben forgó szemmel nézett egymásra. Iszonyu volt nézni a megháborodott asszony viaskodását a lángoló férfival. Mire a szomszédok közbeléptek s eloltották a vincellér égő ruháját, Takácsnak kiégett a szeme s egész teste egy seb volt. A halálosan összeégett embert az Erzsébet-kórházba szállították. Az asszonyt le tartóztatták, de mivel gyermekeinek nincs más gondozója, utóbb szabadon bocsátották.

— **Csendörök a községházán.** Kászon-Altizből jelentik egy estilapnak: Koncz Sándor székely gazda valamin összeszólalkozott egy másik székelylyel a községházánál. A veszekedés annyira kiélesedett, hogy a jelenlevő két csendör megvasalta Koncz Sándort. Azonban olyan erősen szoritották össze a megvasalt ember kezét, hogy a községi bíró, meg az esküdtek és az öszeverődött székelyek követelni kezdték, hogy oldják meg a csendörök a bilincset s Koncz Sándort bocsássák szabadon. A csendörök nem tettek eleget a kívánságnak, mire egy székely elvette az egyik csendör fegyverét. A többiek erre vérszemet kaptak s kiszabadították társukat s mind a két csendört kidobták a községházából, az ajtót magukra zárták, hogy a csendörök vissza ne mehessenek. Közben a községi bíró tanácsára a székelyek megfontolták a dolgot s a csendör elvett fegyverét az ablakon át utána dobták. A csendörök ekkor visszatértek, a bezárt ajtót feszegetni kezdték, s mikor ez némileg engedett, a támadt nyíláson át többször belöttek a községházába. A lövések közül egy talált, s Pál Joákim nevű székely, kit a golyó mellen talált, azonnal meghalt. Ezután a csendörök betörték a házba s a községi bírót s három esküdtest annyira összeszurkálták, hogy életükhöz kevés remény van. A csendörök nem sebesültek meg. A vizsgálatot a csikszeredai törvényszék és a hadbírószág vezeti. A csendöröket letartóztatták.

— **Egy embr élete 300 korona, egy kecskéé 40,000.** Lőcséről írják: Podolinban minap a községi bika Fábis Jakab odavaló lakost halálra döfte; az áldozat özvegye a községtől 300 korona kártérítést követel és eziránt keresetet ad be a lőcsei kir. törvényszékhez. Hohenlohe herceg szintén keresetet adott be a lőcsei kir. törvényszékeken Rudnai J. dr. rókusi orvos ellen 40,000 korona erejéig, mert a hercegnek egyik kaukázusi kőszáli kecskéjét lelőtte.

— **Füstbe ment pénz.** Hranek Ferenc szakolcai parasztember a minap két darab üszőt adott el a mérsárosnak ötszáz koronáért s a pénzt a kemencében rejtette el. Miután így a pénzt biztosságban gondolta, feleségével szüretelni ment és csak kis fiát hagyta otthon házőrzőnek. A fiu, hogy szüleinek kedveskedjék, befűtött a kemencébe, mert kinn hűvös szél fújt s eső is esett. Elképzelhető azonban a szülők rémülete, a mikor a szüretre hazaérkeztek, mert akkorra az üszők ára, az ötszáz korona papirospénz, teljesen hamuvá égett.

— **Oriási tengeri katasztrófa.** Sanghaiból rettenetes szerencsétlenség hírért hozza a táviró. Egyik éjszaka ugyanis a Putong folyó partján elterülő Tehaocha nevű tartományt végig söpörte egy romboló hullám. A hullámtörés, mely Chongming szigetét tíz láb magasságban elborította, huszezer embert söpört magával, akik az áradatnak áldozatul estek. Sanghaiban és Nusongban az európai konzulok és kínai hatóságok gyűjtést indítottak az életben maradottak fölsegélyezésére. A lakosságot a rettenetes elemi csapás úgy megrémítette, hogy egészen el akar vándorolni a vidékről. — A tudósok a retentő áradást tenger alatti földrengéssel hozzák kapcsolatba, a mely a tenger vizét hirtelen felduzzasztotta és irtózatossá erővel hajtotta a part felé.

Szerkesztői üzenetek.

Buvári Ferenc urnak, *Félka.* Az előfizetése rendezve van. Korábban nagy elfoglaltságunk miatt nem válaszoltunk, de most majd a hosszú téli estéken több időnk jut a beérkezett kéziratok tanulmányozására. Addig is szíves türelmét kérjük. — **Papp Sándor** urnak, *Szin.* A mint a második cikkben is jeleztük, jegyzőkönyvünk annak idején véletlenül a már közöltek közé került s így kerülte el figyelmünket. Mai lapunkból kívánságához képest 6 példányt adtunk fel becses címére. Polják Antal kartársunk lapja azzal a megjegyzéssel érkezett vissza, hogy „elutazott”. Talán más állomáshelyre lett áthelyezve? Szíveskedjék erről értesíteni. — **K. 29. Ungvár.** A közlemény tárcsának nagyon kicsiny, de ha időnk lesz rá, esetleg foglalkozni fogunk vele s kibővíjük. — **Csákay Márton** urnak, *Tereselpatak.* Erdei kihágási naplóval nem rendelkezünk, ha azonban nagyobb mennyiség megrendelésére lenne kilátás, készséggel nyomatnánk és tartanánk készletben. — **Böjte János** urnak, *Homok-Komárom.* Ha közli velünk, hogy miféle okmányai vannak s leveléhez válaszbélyeget csatol, szívesen megadjuk az utbaigazítást s esetleg a kérvény mintáját is elkészítjük. Természetesen ezt csak abban az esetben tesszük meg, ha lapunk előfizetőinek sorába lép. — **Egy végzett szakiskolásnak.** A címszalagokat csak abban az esetben nyomattatnánk, ha minden olvasónk egyszerre — például jövő újévkor — az egész évre előfizetne, mert ez csak úgy fizetődne ki, ha minden névre legalább 60 darabot készítenénk. Ez nekünk is nagy könnyebbségre lenne, mert bár a másoló papír is, a melynél természetesen irónt kell használnunk, elég könnyebbséget okoz, mégis elég munkát ad minden három hétben 7—800 címet megírni. Egyébként azon, hogy a cím íróval van írva, még eddig egy előfizetőnk sem akadt meg, pedig ezek közé a ministeriumon kívül még egy pár erdőhatóság is tartozik.

A kiadóhivatal postája.

Mészáros János urnak, *Dallosfürész.* A 3 korona előfizetési díj annak idején beérkezett s azzal szeptember hó végeig volt az előfizetése rendezve. A nyugtázás azért maradt el, mert ezt az utalvány szelvényén nem kívánta. — **Csontó Gedeon** urnak, *Mezőhegyes.* Hogy a dologgal tisztába jöjjünk, előfizetése lejártát az év végére tettük s így az időközben küldött felhívás tárgyátalan. — **Szediák Mihály** urnak, *Sumjác.* Előfizetése az év végeig ki van egyenlve. — **Finne Sámuel** urnak, *Palona* A címet kiigazítottuk. — **Dorogi Márton** urnak, *Felsőbánya.* Igéretét előjegyzésbe vettük s teljesítését újévkor elvárjuk. — **Komáromy Matyás** urnak, *Karád.* A 4 korona előfizetési díjat köszönettel vettük. — **Plenka Ágoston** urnak, *Jálma.* Előfizetése az év végeig rendezve van s így szíveskedjék az időközben küldött kérelmet nem létezőnek tekinteni. — **Lakatos János** urnak, *Büddössár.* A hirdetménynek háromszor egymásután való közléséről gondoskodtunk.

Hirdetések és pályázatok.

Ragadozó madarakat

minden fajukat frissen löve, fogva vagy mérgezve folyton vásárolok kitömés céljából.

Az ilyeneket szállítani óhajtó vadász urak szíveskedjenek ajánlataikat német nyelven hozzám küldeni, mire közelebbi tudnivalókkal levélben szolgálom.

MAYER FERENC,
präparator
Goldemöls, Csehország.

5—5

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Küküllővármegyében három község határára kiterjedő szász-szt.-lászói erdőri területben megüresedett összesen 490 korona illetményenyl és nyugdíjjal egybekötött II. osztályu erdőri állásra pályázat hirdetetik.

Pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-c. 37. §-ában előirt szakvizsga letételét, valamint életkorukat, családi állapotukat, esetleg eddigi alkalmazásukat és végül ép szellemi erő és egészséges testalkatuk mellett hibátlan beszélő és halló képességüket igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt bélyeges kérvényüket **1905. évi november hó 20-ig** aláírott m. kir. állami erdőhivatalhoz annál is inkább igyekezzenek benyújtani, mivel az elkésetten érkező folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

A kinevezendő erdőri állását a kinevezéstől számítandó 15 napon belől elfoglalni köteles.

Kelt Segesváron, 1905. évi október hó 19-én.

M. kir. állami erdőhivatal.

Állást keres

egy vizsgázott 27 éves erdőri, nős, ki az erdészeti teendők minden ágazatában, a hasznos vadak nevelésében és szaporításában és a dűvadak pusztításában teljesen jártas; igen jó lövő. Mostani állását a nehéz megélhetési viszonyok miatt kénytelen elhagyni. Az új állást 1906. évi január 1-én elfoglalhatja.

Címe megtdndható az Erdészeti Ujság szerkesztőségénél.

1—5

Fogó hálók

kaphatók alulírottnál. Készletben van egy 150 méteres tűző háló fogolyra, méterje 50 fillér. Megrendelésre készülnek: fapálcákkal méterje 56 fillér. Fácánfogó-háló méterje 66 fillér.

Büddössár (u. p. Vámfalu, Szatmármegye.)

Lakatos János,
uradalmi erdőri.

1—3

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 ..
Negyed évre	2 ..

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. október 29.

57. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Az alsó erdészeti szakoktatás. — 2. Járásiak mozgalma. — 3. Tárcza: A Zambézi partján. — 4. A nagyvilágból. — 5. Hasznos tudnivalók. — 6. Különfélék. — 7. Napi hírek. — 8. Szerkesztői üzenetek. — 9. A kiadóhivatal postája. — 10. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megalégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

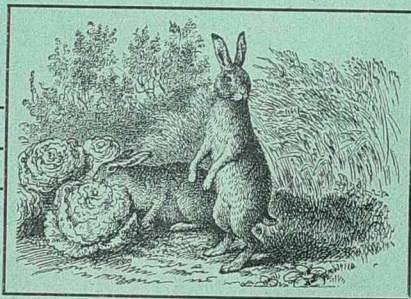
Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmivelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Élő vad!

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, vad tengerinyulakat, bagjokat és minden más állatokat magas áron vásárol az Élőállat kiviteli vállalat és állatnagykereskedő

O. FRANK, Wien V.,

- - Zentagasse 48. szám. - -

Továbbá szállítok mindennemű élő-vadat és más első minőségű állatot. Minden vadásznak és vadászat-kedvelőnek nélkülözhetlen tanácsadóval ellátott

➤ képes árjegyzéket ➤

ingyen és bérmentve küldök. — Csoportos nyulfogáshoz saját hálóimat és foglyok s fácánok szállításához saját csomagolási eszközeimet bérmentve küldöm meg.

5—26

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

Szászváros
Klastrom-u. 1.

KÖNYVNYOMDAI
SZAKÜZLET

AJÁNlja AZ ŐSZI IDÉNYRE DÚSAN
FELSZERELT PAPIR-RAKTÁRÁT U. M.:

ELJEGYZÉSI-ÉS

ESKÜVŐI-KÁRTYÁIT.

MINDENMÉ

NYOMTATVÁNYAIT.

DISZES KIÁLLÍTÁS

MEGHIVÓIT,

GYÁSZLAPJAIT ÉS

FALRAGASZAIT STB.

Sürgőncim:
Könyvnyomda és.

➤➤➤ A ➤➤➤
„SZÁSZVÁROS”
politikai
és vegyes tartalmu
hetilap
kiadóhivatala.

Erdőőrök és vadászok részére

legjobb vadász-fegyvereket jutányos árban
szállít

Lakatos Károly,

Budapest II., Csalogány-u. 26.

Árak: 60, 76, 80 és 96 kor.

Gavallér-puskák: 104, 110 és 130 kor.

A fegyverek mind be vannak löve
s csak a teljesen megfelelők kerülnek eladásra.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János
Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műorás, főtálatója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Számítan

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az erdőőri szakvizsgára magán uton készüők és erdőaltisztek részére.

Irta: Béky Albert,
m. kir. erdőész,

a szászsebesi m. kir. erdőrendezés vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V., Alkotmány-utca 6.)

Ára: 2-40 K, bérmentve 2-60 K.

ÉVKÖNYV

AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI ALTISZTI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE

AZ 1905-ik ÉVRE

immár **megjelent** a következő tartalommal:

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. " " " " szakvizsgákról.
8. " " a vadőri "
9. " " " hatósági esküről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugbérézése.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgymakk kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felesketett erdőőrök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Duvadak mérgezése.
27. Kitömésre szánt állatok kezelése.
28. Erdészeti és vadászati altisztek cimtára.
29. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalt s így vaskos kötetet képez. **Az Évkönyvbe**

foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szüksége van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.

Hasonló gazdag és hasznos tartalommal fog megjelenni az

„ÉVKÖNYV” 1906. évre szóló II-ik évfolyama

is, mely már munkába van véve, azzal a kibővítéssel, hogy nem csak az 1906. évre szóló teljes naptárt fogjuk ahhoz csatolni, hanem belevesszük még a legszükségesebb köbözési táblákat is.

Az Évkönyv II-ik évfolyama nem lesz bolti áru, hanem csak annyi példányban fogjuk azt ki nyomtatni, a hányak elkelése a beküldött előfizetési-díjjal biztosítva lesz.

Mindegyik évfolyam ára 2 korona, mely összeg a következő cím alatt küldendő:

„Évkönyv” kiadóhivatala
Szászsebes.

Az I. évfolyamot a megrendelés beérkezése után azonnal küldjük, a II-ik évfolyamra szóló hirdetések pedig 1906. évi május hó végeig küldendők be.

Az „Évkönyv”
kiadóhivatala.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Őszi vetésre és szállításra

ajánl

kocsányos és kocsánytalan tölgy és cser makkot
u. m. szavatolt frissen szedett
gyümölcs- és lombfa-magvakat

elismerett kitűnő és megbízható minőségben

Stainer Gyula

csász. és királyi udvari szállító

Első Körmendi Magyar Magpergető
Gyára **Körmend**, (Vas-megye)

és kéri a t. c. vevőközönséget, hogy az
őszi vetőmagvak beszerzésénél cégét,
mely már C-a 40 év óta a legjobb hírnév-
nek örvend, igénybe venni sziveskedjék.

Mindennemü

tű- és lombfa-csemetékkel

is szolgálhatok! ****

Elsőrangú magbeszerzési forrás!

Több ezer elismerő nyilatkozat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos díszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.